

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gäller 2024 – 2025

Regnbågens förskola

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Varför Plan mot diskriminering och kränkande behandling?	3
Främja, förebygga och åtgärda:	3
Enhetens vision, ansvar samt delaktighet:	4
Kommunens övergripande rutiner och åtgärder vid misstänkta kränkningar:	5
Upptäcka, anmäla, utreda och dokumentera:	5
Utvärdering och analys av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling:	5
Utvärdering och analys av föregående års kartläggningar och sammanställningar:	6
Främjande insatser:	6
Förebyggande åtgärder:	7
Prioriterade mål detta läsår:	7
Till dig som förälder:	7
Till dig som barn/elev:	8
Barn/elever och vårdnadshavares delaktighet:	8
Begrepp:	8
Diskrimineringsgrunderna:	9

VARFÖR PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING?

Enligt Skolverket och gällande lagstiftning: skollagen¹ och Diskrimineringslagen², ska huvudmannen årligen se till att det upprättas planer mot kränkande behandling, en för varje enskild verksamhet. Syftet med planerna är att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planerna ska vara "levande" i den meningen att den ständigt ska vara aktuell i verksamhetens dagliga arbete. Planerna ska enligt Skolverkets rekommendationer innehålla:

- en översikt över de mål som verksamheten har satt upp för det förebyggande arbetet
- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar
- en redovisning av vilka åtgärder verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året
- en redovisning av hur åtgärderna i den föregående årsplanen har genomförts.

I planerna ska det anges vem som är ansvarig för att respektive åtgärd genomförs, samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta är enhetens plan för detta läsår.

FRÄMJJA, FÖREBYGGA OCH ÅTGÄRDA:

Vi arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande. Det är olika arbetssätt som ser till att alla barn/elever har en trygg vardag fri från kränkande behandling och diskriminering. De olika arbetssätten innebär:

- Främjande arbete handlar till exempel om att arbeta för att alla barn och elever är lika mycket värda, att vi bemöter varandra på ett trevligt och respektfullt sätt och att alla som deltar i verksamheten är inkluderade. Verksamheten identifierar och stärker de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Det främjande arbetet genomförs oavsett om det finns aktuella problem eller inte och riktar sig till alla barn/elever.
- Förebyggande arbete handlar om att hitta och förhindra risker för utsatthet, exempelvis platser eller situationer utomhus, vid skåpen och omklädningsrum. Arbetet utgår från konkreta behov eller riskområden som verksamheten har upptäckt eller synliggjort vid kartläggning.
- Åtgärdande arbete handlar om att agera: stoppa, utreda och åtgärda då barn/elever betar sig på ett sätt som får någon att bli ledsen eller må dåligt. Barn/elever ska veta att de ska vända sig till en vuxen för att få hjälp.

¹ [Skollag \(2010:800\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#) Främst kap 6.

² [Diskrimineringslag \(2008:567\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

ENHETENS VISION, ANSVAR SAMT DELAKTIGHET:

Vision: Alla ska känna sig trygga och bemötas med respekt för den man är. Alla på förskolan tar bestämt avstånd från kränkande behandling och diskriminering.

- Verksamheter som omfattas av planen: Regnbågens förskola
- Ansvariga för planen: Rektor och personal på Regnbågens förskola
- Barns delaktighet:
 - Vi vuxna är förebilder.
 - Alla avdelningar arbetar aktivt med att vi får säga STOPP när vi utsätts för något som inte känns bra.
 - Och att vi behöver ta hjälp av en vuxen om den som kränker inte slutar.
 - Tillsammans med barnen pratar pedagogerna om olika känslor och hur man är en bra är kamrat.
 - Vi gör barnen uppmärksamma på vad en kränkning är, genom drama, film, böcker och diskuterar hur vi kan göra för att inte kränka andra.
 - Vi uppmärksammar när barnen visar goda exempel på hur man är en bra kompis, genom att berömma och prata om hur det känns för båda parter.
- Vårdnadshavares delaktighet: Vårdnadshavare får ta del av Plan mot diskriminering och kränkande behandling och komma med synpunkter innan den fastställs. Planen läggs ut på kommunens hemsida, den kommer även finnas tillgänglig utskriven på varje avdelning.
- Vårdnadshavare uppmuntras att hålla personalen uppdaterad om barnets trivsel och välmående på förskolan.
- Personalens delaktighet: Personalen ser till att planen är ett levande dokument som diskuteras och efterlevs på förskolan.
- Förankring av planen: Rektor ansvarar för att alla inom förskolan känner till planen mot diskriminering och kränkande behandling. Planen publiceras på kommunens hemsida samt på Vklass.

KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE RUTINER OCH ÅTGÄRDER VID MISSTÄNKTA KRÄNKNINGAR:

- All personal ska villkorslöst, utan dröjsmål, vid misstanke om att barn/elev blivit kränkt anmäla detta till respektive chef/rektor.
- Anmälan görs digitalt via [KBI/ Draftit](#). (Digitalt ärendehanteringssystem för att utreda diskriminering och kränkande behandling.)
- Rektor ansvarar för att ärendet utreds omgående via Draftit.
- Rektor gör en anmälan till huvudmannen via Draftit.
- Barn och utbildningsförvaltningen redovisar kontinuerligt antal fall av diskriminering och kränkande behandling på Barn- och utbildningsnämnden. Årligen görs en aggregerad uppföljning av huvudman, både av enheternas Planer mot diskriminering och kränkande behandling, samt läsårets Draftit- sammanställning.

Om ett barn/elev känner sig kränkt av någon vuxen ska detta tas på extra stort allvar då barnet kan anses stå i beroendeställning till den vuxne. Barnet eller dennes vårdnadshavare ska omedelbart kontakta/berätta för personal eller rektor.

UPPTÄCKA, ANMÄLA, UTREDA OCH DOKUMENTERA:

Enligt skollag 6 kap. 10§ är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Enl. 2 kap. 7§ diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande eller diskriminerande behandling, skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING:

- Mål: Alla barn och vuxna arbetar med att säga stopp.

Vi har arbetat förebyggande: varit närvarande och uppmärksamma pedagoger.

Vi har uppmuntrat barnen att säga och visa stopp om något känns fel,

Planen har tyvärr inte varit ett levande dokument pga tidsbrist och andra prioriteringar.

- Vi har kunnat genomföra utvecklingssamtal där vi kunde stämna av med vårdnadshavarna. Vi har varit lyhörda för händelser som berättades av barnen hemma och tog till oss detta för att hitta åtgärder och gav återkoppling till vårdnadshavarna. Vi har delat in barnen i mindre grupper under dagen för att kunna se och bemöta alla barn. Vi bekräftar positiva handlingar hos barnen för att stärka deras självkänsla.
- Vid kränkningar har vi haft ett bra samarbete med vårdnadshavarna.
- Vi pedagoger fick bra stöd i vårt arbete från specialpedagoger.
- Vi ser att vårt arbetssätt har lett till att barnen är öppna för att umgås och leka med varandra i många olika grupperingar, både inom gruppen och på hela förskolan. Vi upplever att barnen känner sig trygga med de flesta barn och pedagoger på förskolan.
- Vi tycker att vårt arbete har givit ett gott resultat, men kränkningar förekommer ändå ibland. Vi vuxna är bra på att fördela oss och vara närvarande där vi vet att kränkningar kan förekomma och vi fortsätter så.
- Vi har fått en grind för att kunna avgränsa gården, vilket lett till att vi har mer koll. Vi har en förhoppning att använda framsidan mer och vi kan göra den mer attraktiv för barnen.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS KARTLÄGGNINGAR OCH SAMMANSTÄLLNINGAR:

FRÄMJANDE INSATSER:

Under följande verksamhetsår kommer vi att arbeta med följande:

- Gruppstärkande aktiviteter som rollspel, dramatisering, lekar och diskussioner.
- Vi kommer att se korta filmer och läsa böcker, som berör ämnena känslor och socialt samspel.
- Vi har i åtanke att ta bilder till en dokumentationsvägg, visa vårdnadshavare samt visa för barnen och ge dem möjlighet att reflektera över sin vardag på förskolan.
- Vi vuxna är goda förebilder.
- Vi agerar även mot det som händer utanför staketet
- Vi går igenom planen vid första utvecklingsdagen och presenterar den för nya pedagoger (vid avdelningsmöte) samt vikarier efterhand som de kommer till förskolan. (sätta in planen i vikariepärm samt sätta upp i hallen).

-Vi agerar direkt när vi ser att en kollega behöver stöd i svåra situationer / vi tar hjälp när det behövs och att ordinarie personal kopplas till de barn som behöver mest stöd när vi har vikarier/ praktikanter samt att göra tydligt varför.

-Vi eftersträvar att bygga goda relationer och att se varje barn.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER:

- Vi är närvarande där barnen är. Vi observerar och/ eller är medlekare, för att kunna hjälpa barnen att komma in i lek med andra, samt lösa konflikter
- Pedagoger ska vara extra uppmärksamma på lekytor där kränkningar kan ske. På följande platser och situationer finns ökad risk för kränkningar:
 - Undanskymda platser utomhus. Till exempel vid lekstugan, rutschkanan, bakom förrådet, i borgen och på framsidan.
 - Undanskymda platser inomhus. Till exempel smårum, kojor, bakom stängda dörrar och toaletter.

PRIORITERADE MÅL DETTA LÄSÅR:

Mål	Åtgärder/insatser	Ansvarig	Datum när arbetet påbörjas	Datum när arbetet avslutas
Planen ska vara ett levande dokument.	Gör nedslag i planen 10 min. Varje APT.	Alla	2024-09-23	Läsåret ut.

TILL DIG SOM FÖRÄLDER:

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska du i första hand vända dig till någon i personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens egna barn kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta ett gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

TILL DIG SOM BARN/ELEV:

En kränkning är när du blivit så illa behandlad att du känner dig ledsen, sårad eller mindre värd. En kränkande handling är en handling som du inte har bett om ska ske, det kan till exempel vara att någon slår dig, säger något elakt till dig, fryser ut dig, inte låter dig vara med eller är elak mot dig över nätet. Om du känner dig kränkt, ledsen eller sårad eller ser någon annan som är utsatt, berätta så snart som möjligt för en vuxen på skolan eller hemma.

BARN/ELEVER OCH VÅRDNADSHAVARES DELAKTIGHET:

Vi ser till att den daglig kommunikation med vårdnadshavare fungerar. Vi lägger ut planen på Vklass innan den publiceras på kommunens hemsida, för att ge möjlighet till vårdnadshavare att tycka till. Vi tar upp planen på informationsmöten och utvecklingssamtal. Vi kommer att presentera planen för barnen och berätta varför vi har den och varför det är viktigt att den efterföljs.

BEGREPP:

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Till exempel om en elev får sämre betyg och det har samband med hans etniska tillhörighet.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering är när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempelvis är om alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en verksamhet inte genomför skäligen åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten. Ett exempel på bristande tillgänglighet kan vara att en elev med dyslexi inte får stöd i undervisningen.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på trakasserier kan vara en lärare som hånar en elev för att han bär kippa.

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev.

Instruktioner att diskriminera

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Kränkande behandling

I 1 kap. skollagen och i läroplanerna används begreppet kränkande behandling brett och omfattar då alla typer av kränkningar inklusive diskriminering enligt diskrimineringslagen och även diskriminering med koppling till andra omständigheter som gäller den enskilde som person. I 1 kap.2 § Regeringsformen står att "Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person". I 6 kap. skollagen avgränsas kränkande behandling till att avse ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen. I den här texten används begreppet "kränkningar" för att beskriva alla typer av kränkningar som avses i 1 kap. skollagen, alltså omfattande även alla former av och grunder för diskriminering. När begreppet "kränkande behandling" används här menar vi kränkningar såsom begreppet används i 6 kap. skollagen.³

DISKRIMINERINGSGRUNDERNA:

Kön

att någon är kvinna eller man. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).

Könsöverskridande identitet eller uttryck

att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

Etnisk tillhörighet

nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande

Funktionsnedsättning

varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

³ Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda - Hur skolan kan arbeta mot trakasserier och kränkningar. Skolverket, Stockholm 2019

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Sexuell läggning:

homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder

uppnådd levnadslängd.

Källa för diskrimineringsgrunderna: ⁴

⁴ [Diskrimineringsombudsmannen | DO](#) 2023-06-27